

НАРЕДБА за държавните изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Корабни машини и механизми“ на образователно-квалификационна степен „бакалавър“

Обн. - ДВ, бр. 21 от 20.03.2015 г., в сила от учебната 2015/2016 г.

Приета с ПМС № 59 от 17.03.2015 г.

Чл. 1. С наредбата се определят държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“ по специалността „Корабни машини и механизми“ от регулираната професия „Корабен механик“.

Чл. 2. (1) Висше образование по специалността „Корабни машини и механизми“ с професионална квалификация „Инженер по корабни машини и механизми“ се придобива чрез обучение във висши училища, които са акредитирани при условията и по реда на Закона за висшето образование.

(2) Обучението по специалността по ал. 1 и резултатите от него съответстват на ниво 6, подниво 6Б от Националната квалификационна рамка.

(3) Подготовката на студентите по специалност „Корабни машини и механизми“ се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за висшето образование (ЗВО), на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците от 1978 г., както е изменена (Конвенция STCW), Директива 2008/106/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно минималното ниво на обучение на морските лица (ОВ, L 323, 03/12/2008), Директива 2012/35/ ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за изменение на Директива 2008/106/ЕО относно минималното ниво на обучение на морските лица (ОВ, L 343, 14.12.2012 г.), на Кодекса на търговското корабоплаване (КТК), на Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България (ДВ, бр. 31 от 2012 г.) и на тази наредба.

Чл. 3. Приемането на студенти се извършва чрез конкурсен изпит, определен от висшето училище.

Чл. 4. (1) Обучението се извършва по специалността по чл. 1 от професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64 от 2002 г.) и е със срок не по-малък от 4 години и придобиване на не по-малко от 240 кредита.

(2) Лицата, които се обучават по индивидуален учебен план и са придобили изискуемите 240 кредита, имат право да завършат обучението си преди срока по ал. 1.

Чл. 5. (1) Обучението по чл. 4 се провежда по учебни планове, които се утвърждават от академичния съвет на висшето училище. Учебният план включва задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини.

(2) Задължителните учебни дисциплини осигуряват фундаментална подготовка по избраната широкопрофилна специалност по чл. 1 от професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“.

(3) Избираемите учебни дисциплини осигуряват специфични знания и компетентности от областта на специалността по чл. 1.

(4) Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения в различни научни области в съответствие с интересите на студентите.

Чл. 6. (1) Не по-малко от 70 на сто от лекционните курсове по задължителните и избираемите учебни дисциплини се възлагат на хабилитирани преподаватели в област на висше образование „Технически науки“ на основен трудов договор във висшето училище.

(2) С решение на академичния съвет до 30 на сто от лекционните курсове по задължителните и избираемите учебни дисциплини могат да бъдат възлагани на нехабилитирани преподаватели с образователната и научна степен „доктор“.

Чл. 7. (1) Обучението се извършва в редовна и в задочна форма.

(2) Общият хорариум за обучение в редовна форма по учебен план е не по-малък от 2200 академични часа.

(3) В задочна форма на обучение се изпълняват изискванията, предвидени в учебния план по специалността, като аудиторната заетост не може да бъде по-малка от 50 на сто от предвидената в учебния план за редовна форма.

Чл. 8. (1) Обучението за придобиване на висше образование по специалността „Корабни машини и механизми“ на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ осигурява знания, практически умения и компетентности, необходими за получаване на професионална квалификация „Инженер по корабни машини и механизми“.

(2) Чрез обучението се придобиват:

1. знания по:

а) основи на висшата математика, информатика, физика и химия;

б) техническа механика, механика на флуиди, термодинамика и материалознание;

в) електротехника, електроника и автоматизация;

г) корабни машини, механизми, системи и уредби и тяхната експлоатация и ремонт;

д) теория и устройство на кораба, осигуряване на мореходността и опазване чистотата на морето;

е) основи на морското право;

ж) английски език в степен, позволяваща комуникиране и ползване на литература по специалността;

2. умения за:

а) самостоятелно действие и прояви на инициативност;

б) съобразителност, решителност, поемане на отговорност;

в) издръжливост на физически и психически натоварвания;

г) адаптиране към нови условия и дейности;

д) администриране и управление на професионални дейности, екипи и ресурси;

3. компетентности:

а) да проектира елементи и възли от корабни машини, системи и уредби;

б) да извършва монтаж и ремонт на корабни машини и системи;

в) да експлоатира и да изпитва корабни машини, системи и уредби;

г) да използва съвременни програмни продукти.

Чл. 9. (1) Учебният план за теоретично обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър" по специалност „Корабни машини и механизми" включва задължителни учебни дисциплини с минимален хорариум (брой академични часове), както следва:

№ по ред	Учебни дисциплини	Минимален брой академични часове
1.	Фундаментални и инженерни дисциплини	660
2.	Корабни машини, системи и уредби	460
3.	Електротехника, електроника и автоматизирано управление	300
4.	Техническо обслужване и ремонт	300
5.	Експлоатация и безопасност на кораба	180
6.	Чуждоезикова подготовка	300
	ОБЩО:	2200

(2) В учебния план могат да се включват и други задължителни учебни дисциплини извън посочените в ал. 1.

(3) Избираемите и факултативните учебни дисциплини, техният хорариум и кредити се определят от висшето училище.

Чл. 10. Задължителното практическо обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър" по специалност „Корабни машини и механизми" включва:

1. учебна технологична и тренажорна практика на тренажори, отговарящи на изискванията на Правило I/12 и на раздел A-I/12 от част A на Приложението на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена (Конвенция STCW), и одобрени от Изпълнителна агенция „Морска администрация" в съответствие с чл. 61 от Наредба № 6 от 2012 г. за компетентност на морските лица в Република България;

2. учебна плавателна практика на кораб съгласно изискванията на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена (Конвенция STCW).

Чл. 11. (1) Обучението за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър" завършва с държавни изпити по специалност „Корабни машини и механизми" и по английски език.

(2) Държавният изпит по специалността „Корабни машини и механизми“ се провежда по функции, определени от Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена (Конвенция STCW).

(3) Държавните изпити се провеждат пред изпитни комисии, в състава на които се включват не по-малко от трима хабилитирани преподаватели по специалността от висшето училище. В комисиите могат да се включат и до две хабилитирани лица в област на висшето образование „Технически науки“ от други висши училища, специалисти от Изпълнителна агенция „Морска администрация“, както и други специалисти от професионалната област.

(4) Съставът на комисиите по ал. 3 се определя със заповед на ректора на висшето училище.

(5) Студентите, изпълнили задълженията си по учебен план и положили успешно държавни изпити, получават диплома за висше образование по специалност „Корабни машини и механизми“ на образователно-квалификационна степен „бакалавър“.

(6) Лицата, получили дипломи за завършено висше образование по ал. 5, придобиват професионална квалификация „Инженер по корабни машини и механизми“.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Лицата, приети преди влизането в сила на наредбата, продължават и завършват обучението си по учебните планове и при условията и по реда, при които са били приети.

§ 2. Висши училища, които не изпълняват изискванията на наредбата, не могат да издават дипломи за завършено висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по специалност „Корабни машини и механизми“ и професионална квалификация „Инженер по корабни машини и механизми“.

§ 3. Наредбата се приема на основание чл. 9, ал. 3, т. 5 от Закона за висшето образование и влиза в сила от учебната 2015/2016 г.